

Vad är liv?

Biologi betyder läran om det levande. Biologi handlar om organismers konstruktion, levnad och utveckling. En organism är något levande: svampar, djur, växter eller andra typer av varor - från blåvalar till de som bara syns i mikroskop.

Att bestämma om något lever kan tyckas vara enkelt, men det är det faktiskt inte. Det finns många gråzoner. För att något ska få kalla sig levande måste det:

Ha ämnesomsättning

Det innebär att organismen ska kunna äta, andas och bajsas. Detta innebär också att den behöver energi. Växter får sin energi från solen genom fotosyntesen och djuren får sin energi genom att äta andra växter och djur.

Kunna röra sig och/eller reagera på omgivningen

För att kunna röra sig krävs muskler eller någon form av rörligt utskott. Detta är vanligast i djurriket. Att reagera på omgivningen gör alla typer av organismer. Träden förbereder sig för vintern genom att fälla sina löv, många blommor faller ihop kronbladen när det blir natt o.s.v

Kunna växa

Ett krav som fungerar bra på organismer, men även på en del föremål.

Kunna föröka sig

Om du har blivit förälder är det ett gott tecken på att du är levande. Här finns det undantag, till exempel när djur av olika art får barn tillsammans så är de nästan alltid sterila. De barnen kan inte föröka sig men är helt klart levande ändå.

För att få kalla sig levande behöver organismen uppfylla de tre översta punkterna. Du kan säkert hitta något icke levande föremål som uppfyller flera av dessa punkter. Ett virus är ett exempel på något som är svårt att avgöra om det lever eller inte.

Begrepp och svåra ord:

Organism, ämnesomsättning, utskott, steril

Vad är liv?

Begrepp:	Förklaring:
Organism	
Ämnesomsättning	
Utskott	
Steril	

Rätt	Fel	1. Vad är liv? Vilket eller vilka alternativ är korrekta?
		Biologi betyder "läran om djuren".
		Det är vanligare att organismer kan röra sig i djurriket jämfört med i svampriket.
		Att vara steril betyder att man kan få barn.
		Virus är något som är svårt att avgöra om det är levande eller inte.
		En organism är något som lever.

Rätt	Fel	2. Vad är liv? Vilka av följande punkter gäller för organismer?
		Det kan bli förälder.
		Det ska kunna låta.
		Det har en stark lukt.
		Det ska ha en ämnesomsättning (äta, bajsa).
		Alla organismer kan omvandla solens energi till socker.

Rätt	Fel	3. Vad är liv? Vilka eller vilket är exempel på något levande?
		En myra.
		Ett hårstrå.
		En bakterie.
		En snorkråka.
		Ett virus.